

Den ærede Ordfører sagde derhos, at han ikke kunde forstaae mine A, B, C og D'er. Jeg havde laant Billebet om disse tænkte Personer fra den ærede Taler, som da havde høvt Ordet før mig (David). Han havde sagt, at A ved Contingentsystemet altid var interesseret i, at B, C og D ikke kom til at betale for Ligt, fordi han kunde være overbevist om, at naar de betalte for Ligt, da vilde han være med til at komme til at betale det. Jeg yttrede saa, at A efter Contingentsystemet var interesseret i, at B, C og D endog kom til at betale saa Meget som muligt, for at han kunde komme til at betale saa Ligt som muligt, og jeg sagde, at dette i 1864 havde ført til den Ubillighed, at man havde søgt at drage saamange Skattehædere som muligt ind under Ligningen, og derfor ved, om jeg saa maa sige, at frie Lovens Grændser for den skattefrie Indtægt op, havde taget Folk med, som man under andre Omstændigheder ikke vilde være falden paa at tage med. Jeg har i saa Henseende personlig Erfaring fra den Overskattede Commission, hvori jeg har høvt den Ære at have Sæde; en meget væsentlig Deel af de Anker, som fremkom for den, gik netop ud paa, at Folk vare blevne tvungne op til en Indtægt af over 200 Rb. for at kunne tages med under Ligningen, skjøndt de, efter almindelige Forhold at dømmes, ikke burde være forcerede saa høit op, som de vare. — Jeg nævnte derhos, at Contingentsystemet ogsaa i andre Retninger havde sine Farer og Fristelser, og jeg tillod mig i saa Henseende at hentyde til Myndighedsforholdene i Kommunen. Jeg sagde, at Gaardmandsclassen i de fleste Communer var den, der havde Magten i Sogneforstanderskaberne, altsaa ogsaa i Ligningscommissionerne, og at Mændene af denne Klasse, selv med deres bedste Villie, knap vare istand til at kunne vurdere deres egen rene Indtægt tilstrækkeligt, væsentligt, fordi de endnu ikke havde faaet den dertil nødvendige Øvelse, og fordi de vare vant til den communale Ligning, som er ganske forskjellig fra den, der her fordrer for Indkomstskatten. Disse Mænd ville ikke let komme til at sætte deres egen Indtægt saa høit, som de ville sætte de Personers Indtægt, som de let kunne beregne og controlere. Heri ligger da en Fare for, at de Folk, hvis Indtægter, som

sagt, ere lettere at controlere, overordentlig let ville blive trykkede, medens den store Masse af Communens velhavende eller dog indtægthavende Beboere slipper lettere, end de skulde. At dette nu i Tidens Løb vil medføre megen Misnøie i Kommunen, er der ingen Tvivl om. Jeg tilføiede frendeles, at dette ikke havde saa Stort at bethyde ved den almindelige communale Beskatning, fordi den høie Hartfornbeskatning der altid stod ved Siden af, og fordi den lave Ansættelse af Indtægten i Form af Formue og Leilighed vilde blive compenseret ved det altid mere betydelige Bidrag af Hartfornet, naar dette lagdes til.

Jeg stal i Forbindelse hermed omtale en Ting, som er bleven fremført som en Anke mod Procentsystemet. Man har nemlig meent, at det vilde medføre Conflicter mellem de enkelte Communer. Men, mine Herrer, vil det da ikke give Conflicter og Misforhold, naar man seer, at i det samme Herred det ene Sogn kan være ansat til en Skatteprocent af 2 eller 2½ pCt. — dette er jo ikke noget Ualmindeligt —, og at man i et Sogn ved Siden af derimod kan naae op endog til 5 pCt. Der er efter de os foreliggende Data jo endogsaa et District, der har naaet 7 pCt., og det er mig bekendt, at dette er slet derved, at man har ansat Gaardmændenes Indtægter meget lavt, medens man derimod ansatte Indtægterne for andre Folk, som boede i Kommunen, navnlig for Præsten, for Skolelærerne og for det Slags Folk, hvis Indtægter ere lette at controlere, temmelig høit. Dette blev nu saameget uheldigere for disse, som Procenten naturligtvis paa Grund af den i det Hele lave Indtægtsansættelse maatte sættes overmaade høit for at kunne faae det Repartitionsbeløb ud, som skulde frem. Derfor man frygter for, at Procentsystemet skal medføre Conflicter mellem Communerne, saa fremhæver jeg, at ogsaa det er en af de væsentlige Tanker med Contingent- eller Repartitionsystemet, at det ikke blot de-ler den enkelte Skattehæder, men at det efter hele sin Beskaffenhed maa fremkalde idelige Afregninger mellem Communerne; dette vil slet ikke kunne undgaaes, og deraf ville følge idelige Rivninger.

Jeg kan godt vide, hvad det var for en